

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Afdeling for Børn og
Grundskole

Frederiksholms Kanal 26
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5302
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Svar på spørgsmål 205 (Alm. del):

17-05-2013

I brev af 24. april 2013 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse fra Jette Strand, Dan Knudsen og Kirsten Helbo Willumsen om forslag til forbedring af livskvaliteten i familier med psykisk handicappede børn, jf. BUU alm. del – bilag 201. Ministeren bedes oplyse:

- a. Hvilken vidensdeling sker der i dag fra VISO til PPR?
- b. Hvad foreligger af statistik m.m. om omfanget af skolernes anvendelse af VISO?
- c. Når et barn med en diagnose bliver indskrevet i folkeskolen, hvilke foranstaltninger m.m. træder så automatisk i kraft? ”

Svar:

Folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er et kommunalt ansvar. Kommunerne skal give alle børn et fyldestgørende undervisningstilbud.

Regeringen og KL er enige om, at flest mulige børn skal inkluderes i folkeskolens almindelige undervisning, hvilket blandt andet er afspejlet i de ændringer af folkeskolelovens bestemmelser om specialundervisning, som trådte i kraft pr. 1. august 2012 med opbakning fra et bredt flertal af Folketingets partier.

Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at der fortsat vil være børn og unge, hvis udvikling stiller krav om et specialiseret tilbud i specialklasse eller på specialskole.

Da det som nævnt er kommunalt ansvarsområde, kan jeg ikke kommentere de beskrevne enkeltsager, men jeg kan generelt oplyse følgende:

Generel udviklingsforstyrrelse (GUA), som beskrives i bilag 201, påvirker kommunikationen og kan ændre præmisserne særligt for socialt samspil og for relationer mellem barnet og omgivelserne. For at det er muligt for børn med generel udviklingsforstyrrelse at deltage i læringsaktiviteter på lige fod med andre børn, er det derfor nødvendigt at være opmærksom på, at der er tilstrækkelig viden om, hvordan barnets læring og deltagelse fremmes bedst muligt, og at der er et hensigtsmæssigt samarbejde og en koordinering af undervisningen.

Det fremgår af folkeskolelovens § 12, stk. 2, 1. pkt., at henvisning til specialundervisning sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene.

Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO, kan yde rådgivning hertil i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager. Formålet med VISOs indsats i forhold til grupper af borgere er at rådgive, så kommunens videre arbejde med den konkrete problemstilling kan kvalificeres.

Med kommunalreformen i 2007 blev ansvaret for al specialundervisning placeret i de nye kommuner, og kommunalbestyrelsen fik ansvar for at træffe afgørelser om vidtgående specialundervisning. Regionsrådene fik alene forsyningsansvar for de mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud.

Som opfølgning på regeringsgrundlaget iværksatte regeringen en evaluering af kommunalreformen i februar 2012. Regeringens udvalg om evaluering af reformen afsluttede deres arbejde den 1. marts 2013.

Det fremgår af udvalgets rapport, at der er enighed om, at den nuværende opgavefordeling på de udvalgte opgaveområder overvejende er vel fungerende, men at der fortsat er snitflader på tværs af myndigheder og sektorer, som skal håndteres. Der peges bl.a. på, at der er behov for en mere entydig placering af specialrådgivningen og større klarhed over, hvilke rådgivningsydelse kommunerne kan rekvireres.

Udvalget anbefaler en række løsningsmuligheder, herunder en styrkelse af VISO's ansvar for vidensudvikling på det specialiserede undervisningsområde.

Regeringen overvejer nu, hvordan der skal følges op på evalueringen.

a. Hvilken vidensdeling sker der i dag fra VISO til PPR?

VISO rådgiver kommuner, borgere, institutioner og tilbud i de mest komplicerede og sjældne sager, hvor kommunerne ikke kan forventes at have den fornødne ekspertise. I VISOs organisation indgår et landsdæk-

kende specialistnetværk, som bliver tilknyttet VISOs sager. Netværket består af kommunale, regionale, selvejende og private leverandører, der leverer den specialrådgivning og udredning, som VISO-sager visiteres til.

VISOs centrale enhed har indgået kontrakter med de specialister, der har meget specialiseret og anerkendt viden og erfaring med den relevante målgruppe og med eksempelvis metoder og værktøjer.

VISOs enkeltsager

VISO inddrages i konkrete enkeltsager ved, at PPR henvender sig skriftligt til VISO. Nye VISO-sager indledes som udgangspunkt med et afklarende møde mellem PPR, specialisten, skolepersonale, forældre m.fl.

Der kan tilbydes supplerende udredning af barnet. Dette involverer skolen og hjemmet. Resultatet af udredningen overleveres til PPR, og der tilbydes herefter rådgivning til skolen, PPR og hjemmet. Forløbet afsluttes med en rapport.

VISO evaluerer via spørgeskemaer med det formål at udvikle kvaliteten i deres arbejde. Derudover gennemfører VISO i udvalgte sager kvalitative, faglige auditforløb, hvor udvalgte parter deltager. Emnerne er en eller flere problemstillinger fra sagen, og formålet er at lære af sagsforløbene.

VISOs gruppesager

Kommuner og specialtilbud kan få rådgivning om konkrete problemstillinger i forhold til en afgrænset gruppe af borgere/elever med samme problemstilling. Der vil typisk være tale om et kortere og afgrænset rådgivningsforløb om metoder og redskaber til at tilrettelægge undervisningen for en bestemt målgruppe eller formidling af viden om særlige problemstillinger.

I gruppesager er det en forudsætning, at en ledelsesrepræsentant fra PPR deltager i mødet og har accepteret, at VISO er inddraget i sagen. I en gruppesag modtager VISO ikke sagsakter på de enkelte borgere.

b. Hvad foreligger af statistik m.m. om omfanget af skolernes anvendelse af VISO?

VISO har bidraget med oplysninger vedr. henvendelser fra Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning (PPR) om sager vedrørende specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand efter folkeskoleloven, herunder specialpædagogisk bistand til børn, som endnu ikke har påbegyndt skolegang. Henvendelserne vedrører således både dagtilbudsområdet og skoleområdet, da PPR dækker begge disse områder, og da henvendelserne ikke registreres separat.

Henvendelser fra PPR-afdelinger

	2008	2009	2010	2011	2012
Henvendelser til VISO i alt*	2.758	3.212	3.103	3.413	3.848
Henvendelser fra PPR-afdelinger	223	273	328	358	409
<i>Henvendelser fra PPR om autisme</i>	<i>22</i>	<i>41</i>	<i>49</i>	<i>64</i>	<i>69</i>

- VISO oplyser, at disse primært omfatter sager på uddannelsesområdet

-

Igangsatte specialtydelsesforløb – PPR-afdelinger

	2008	2009	2010	2011	2012
Igangsatte VISO-forløb i alt*	1.075	1.137	1.149	1.241	1.518
Igangsatte forløb – PPR-afdelinger	89	111	149	169	216
<i>Igangsatte forløb fra PPR om autisme</i>	<i>11</i>	<i>16</i>	<i>28</i>	<i>35</i>	<i>44</i>

* VISO oplyser, at disse primært omfatter sager på uddannelsesområdet

c. Når et barn med en diagnose bliver indskrevet i folkeskolen, hvilke foranstaltninger m.m. træder så automatisk i kraft?

Det er kommunens ansvar at sørge for, at alle børn får et fyldestgørende undervisningstilbud. Undervisningen skal svare til den enkelte elevs behov og forudsætninger. Henvisning til specialundervisning sker ud fra en vurdering af de særlige undervisningsmæssige behov.

Specialundervisning tildeles således ikke alene på baggrund af en diagnose, som fx GUA.

Det fremgår af folkeskolelovens § 12, stk. 2, 1. pkt., at henvisning til specialundervisning sker efter pædagogisk-psykologisk rådgivning og efter samråd med eleven og forældrene.

Bekendtgørelse om folkeskolens specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand § 22 giver mulighed for, at pædagogisk-psykologisk rådgivning kan indhente specialrådgivning fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), der yder vejledende specialrådgivning i de mest specialiserede og komplicerede enkelsager, herunder sager hvor den fornødne ekspertise ikke kan forventes at være til stede i den enkelte kommune eller i regionens undervisningstilbud. Beslutningen om at inddrage den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO) træffes efter samråd med forældrene.

Hvis forældrene anmoder pædagogisk-psykologisk rådgivning om at indhente vejledende specialrådgivning og/eller bistand til udredningen fra den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO), og pæ-

dagogisk-psykologisk rådgivning afslår dette, skal det fremgå af udtalelsen til skolens leder, og være ledsaget af en begrundelse for afslaget.

Det er skolelederen eller kommunen, der ud fra en samlet vurdering træffer beslutning om den specialpædagogiske bistand til eleven, der kan tilgodese elevens undervisningsmæssige behov. Ud over den pædagogisk-psykologiske vurdering og eventuelle udtalelser fra særligt sagkyndige, herunder børnepsykiatere, indgår også forældrenes ønsker og skolens kendskab til eleven.

Formålet med VISOs indsats i sager om specialundervisning og anden specialpædagogisk bistand er at rådgive, så kommunens videre arbejde med den konkrete problemstilling kan kvalificeres med henblik på, at tilbuddet om specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand til det enkelte barn bedst muligt fremmer barnets udvikling i overensstemmelse med de krav, der er angivet i folkeskoleloven, herunder at eleverne ved skolegangens ophør har forudsætninger for fortsat uddannelse, erhvervmæssig beskæftigelse eller anden beskæftigelse..

Med venlig hilsen

Christine Antorini